

Lisa Bjurwald

Tot as

Karakter Uitgevers B.V.

1.

HET PLATTELAND IN ZUID-NIGERIA

Buiten kraste iets op de deurmat voor Isohes huis. Langzaam en systematisch krabde het in een cirkelbeweging. Toen werd het stil. Even later klonk een onderdrukt gehum.

Isohe probeerde het eerste geluid af te doen als dat van een nachtdier. Het tweede zette haar op scherp. Sinds ze moeder was geworden had haar fantasie de neiging om gillend naar de afgrond te stormen. Vlamme steken schoten vanuit haar tenen omhoog naar haar borstkas om zich daar in een gonzende bal te verzamelen. Stel je voor dat ze een hartaanval kreeg? Dat er een indringer over haar heen zou klauteren, kleine Blessing zou stelen en in de duisternis zou verdwijnen terwijl zij hulpeloos op de grond naar lucht lag te happen.

De vader van Isohe had zijn dochter ooit geleerd hoe je gevaarlijke geluiden van ongevaarlijke kunt onderscheiden. Die kennis was noodzakelijk in het afgelegen familiedorp waar ze na de scheiding naartoe waren verhuisd, mijlenver van de megastad Lagos vandaan. Aan gelijkmatige geluiden hoefde je meestal geen aandacht te besteden. Die werden door mensen gemaakt; mensen die de liefde met elkaar bedreven, naar huis liepen, op hun leuke daken zaten te hameren en timmeren, mensen die voor de goden aan het trommelen waren.

‘Trip-trap, dink-donk, bam-bam,’ trommelde haar vader op haar dunne knietjes. ‘Een-twee, een-twee. Het ritme van het leven.’

Maar was het een onregelmatig geluid, dan was het zaak om je oren te spitsen en te controleren of de deur wel goed was afgesloten. Geesten, uitgehongerde dieren of heksen konden onderweg zijn.

Toen er weer een geluid in Isohes huis klonk was er geen twijfel mogelijk; het was het geluid van een deurknop die werd omgedraaid. Isohe wurmde haar hand uit de greep van de slapende baby en spande haar onzichtbare armspieren. Ze had een wapen nodig – maar wat? Haar oog viel op de twee stenen die de klamboe van het kinderbedje op zijn plaats hielden. Een in elke hand moest maar goed genoeg zijn. Mikken op de slapen, ze als een cymbaal op elkaar knallen. Zou ze dat durven? Ze moet!

Isohe pakte vlug de stenen en ging met haar hoofd tussen de benen zitten om niet flauw te vallen. Haar man zou om negen uur thuiskomen. Hij was altijd stipt op tijd. Het was nu kwart voor. Zo dichtbij, maar toch te laat. Mike zou zien dat de buitendeur op een kier stond, naar binnen stormen en hun geschonden lichamen vinden...

Toen werd de streep licht door de kier van de deur breder. De angst verlamde Isohe. Ze wist wat er ging komen en ze kreeg gelijk. Er verscheen een donkere gestalte. Isohe draaide zich om als in een droom en probeerde de baby met haar lichaam te bedekken. Ze tuurde naar de deur. Was dat niet...?

‘Shh!’ Iemand deed geheimzinnig en wenkte haar om zachtjes de slaapkamer uit te sluipen. ‘Het is zover,’ fluisterde haar vriendin Rose, die de huissleutel onder de houten sokkel moest hebben gevonden.

Isohes hele lichaam trilde van de spanning, maar Rose pakte haar bij haar arm beet en leidde haar de enige andere kamer van het huis in, waar het vol stond met pannen en waar waslijnen als telefoondraden kriskras onder het dak waren gespannen. In de keuken rook het sterk naar zeep. Een paar nachten geleden was een jongen van twee jaar oud uit een buurdorp aangevallen door ratten die zijn pink hadden afgebeten. En elke keer wanneer Isohe oude kippenpoten of schillen van fruit zag rondslingeren kreeg ze de kriebels.

‘Ze zeggen dat je deze op moet hebben.’ Rose hield een zwarte kap omhoog. Ze liet zien hoe ze die op haar hoofd moest zetten en

ze giechelde want het leek de oude zondagse hoed van haar grootmoeder wel. Isohe, nog steeds niet bekomen van de schrik, een steen in elke hand, keek haar achterdochtig aan.

‘Je kunt maar beter doen wat ze zeggen. Mike komt op zijn vaste tijd thuis – dat heb ik bij de boer nagevraagd. We gaan, het is nu vijf voor negen. Blessing hoeft dus maar een paar minuten alleen te zijn.’

Isohe wilde haar dochter niet alleen in het huis achterlaten. Als ze niet zo’n respect voor Hen had gehad had ze er zelfs nooit over gepeinsd. En waarom moest ze op deze manier weggevoerd worden?

‘Ik was heus wel vrijwillig meegegaan als je me maar de tijd had gegeven om me voor te bereiden,’ zei ze gekwetst. ‘Ik weet wat er van me verwacht wordt.’

‘Ja, maar niemand mag de auto zien. Daar zijn ze erg zorgvuldig in.’ Rose zag dat Isohe nog steeds twijfelde. ‘Wat ik nu ga zeggen bedoel ik niet als bedreiging... Maar als je vanavond niet meegaat, zullen Ze het je nooit weer vragen.’

Het was wel een bedreiging, zo klaar als een klontje. En Isohe had haar keuze maanden geleden al gemaakt. Haar oudere zus, Joy, was al eerder met Hen meegegaan. Was zij ook opgehaald onder dekking van de duisternis?

2.

AAN DE RAND VAN KARLSTAD

De politieman deed een stap dichterbij de verkoolde klomp toe en voelde een golf van misselijkheid door hem heen gaan. Zijn meer ervaren collega's die op de vindplaats rondstapten beweerden dat het een lichaam was. Of tenminste, dat het dat ooit was geweest. Zelf had hij het verwrongen voorwerp eerst voor een tak aangezien.

Het was april maar er was geen voorjaarsvogel te horen. Hier en daar lagen nog hardnekkige opgewaarde hopen sneeuw die onder zijn voeten knerpten. Een bundel zonnestralen viel tussen het riet en zocht vergeefs naar iets om zich in te spiegelen. De rivier Klarälven lag er dof en stil bij, met een verraderlijke tint nijlgroen. Zelfs de laaghangende struiken leken even te aarzelen voordat die hun groen in het water doopten.

De jonge politieman huiverde en frunnikte aan Mjöltnir, de krijshamer van Thor die door de opening van zijn overhemd zichtbaar op zijn borst lag. Het lichaam was zo kléin. Was het een kind? Als hij zijn ogen dichtdeed en ze weer opende zou het misschien toch een vermolmd tak kunnen zijn. Maar nee, hoe langer hij naar het lichaam keek, hoe onverbiddelijker diens menselijke vormen naar voren kwamen. De gekromde vogelklauw die zich naar de hemel strekte als in een laatste wanhopig gebaar moest een hand zijn geweest. De borstkas leek opengebroken. En waarom zaten er gapende gaten in de oogkassen?

Hij dwong zich om zijn blik af te wenden. 'Onze Vader die in de hemel zijt,' mompelde hij, maar de woorden klonken merkwaardig zacht toen hij ze hardop uitsprak. De rest van het gebed kon hij

zich met de beste wil van de wereld niet herinneren. Hij keek opnieuw naar het lichaam en kon zijn misselijkheid niet langer onder controle houden. Het volgende moment stond hij onder hoongelach van zijn oudere collega's verschrikkelijk over te geven over zijn modderige schoenen.

3.

STOCKHOLMS ATLETKLUBB, DE ATLASWIJK

Maak je hoofd leeg. Focus op het gewicht.

Ze haalde diep adem, pakte de halter beet en sloot haar vingers om het opgewarmde staal. De tweede poging. Omhoog! Ze stootte een keelgeluid uit, dat wel gegrom leek. Haar armen trilden en haar knieën knikten als die van een vijfdeklasser tijdens de eerste schuifeldans van het schooljaar, maar uiteindelijk moest ze zich gewonnen geven. Rebecka Born liet de halter met een teleurgestelde klap op de mat vallen.

Ze bestrooide haar handen met magnesium, bond haar lange rosige haar samen in een knot en haalde haar telefoon tevoorschijn. Toen ging ze schrijlings op de trainingsbank zitten en begon een tekstbericht te schrijven: SEBBE! KNUL VAN ME. HOORDE DAT JE NIEUWE WARHAMMER-POPPETJES HAD GEKREGEN?

Rebecka zuchtte en sloeg de rest van de proteïnedrank van die ochtend in drie grote slokken achterover. Een halfjaar geleden wilden haar zoons – respectievelijk acht en tien jaar oud – ineens ‘Sebbe’ en ‘Gabbe’ worden genoemd in plaats van bij de namen die zij met zoveel zorg had uitgekozen: Sebastian, uit haar lievelingsboek over de jongelingen uit de betere klasse in Oxford, en Gabriel, de kleine engel die met een keizersnee ter wereld was gekomen nadat hij dertig uur op zich had laten wachten in de kraamkliniek. Henrik was bang geweest dat de naam te veel zou opvallen tussen de namen van de arbeidersjongens in de voorstad.

Henrik was meer dan een meter negentig lang, alhoewel je dat niet zou denken omdat hij altijd met een gebogen rug liep. Je nooit

beter voordoen dan je bent, dat leek Henriks levensfilosofie te zijn. En wat was die van haar? Als ze moest kiezen dan werd het dat Springsteen-citaat. Ze had het gezien tijdens een rondje hardlopen toen ze boven op de heuvel met het observatorium stond. Beneden tussen de glijbanen had een graffiti-artiest het dak van een kinderspeelhuis met metershoge letters versierd:

THEY SAID SIT DOWN

I STOOD UP

Rebecka was zo verrukt geweest dat ze een citaat had gevonden dat exact haar persoonlijkheid karakteriseerde dat ze een paar weken later de woorden boven haar stuitje had laten zetten. Door snobs ‘*tramp stamp*’ genoemd – het was de plek waar *white trash*-meisjes met verkeerd gespelde Chinese wijsheden hun klassenverbondenheid en dergelijke stempelden – maar Rebecka wilde de mogelijkheid om een cocktailjurk te dragen niet verpesten.

Slaagden herrieschoppers erin een glimp op te vangen van haar tatoeage dan hadden ze het verdiend om haar zo weg te zetten, dacht ze met een scheve glimlach. Rebecka was lang niet de enige politievrouw die tot bad boys werd aangetrokken maar was wel een van de weinigen die regelmatig een grens over gingen. Tegenwoordig hield ze het bij de jongere collega’s. Geen van de partijen had er enig belang bij om over de ander te klikken. Bovendien waren de groentjes meestal niet getrouwd en altijd frisser dan de veteranen met hun stinkende hondenadem en rooskraag.

Rebecka bereidde een derde en laatste poging voor, de sms aan haar zonen moest wachten. Buikspieren en hamstrings tot het uiterste aanspannen. Een, twee, drie – omhoog! Gestrekte armen boven het hoofd. Maar opnieuw werd de hoek van de halter scheef en het gewicht ongelijkmatig verdeeld en moest ze de halter loslaten.

Wat is je probleem? vroeg ze aan zichzelf. Heb je niet genoeg gegeten? Ze schopte zo hard tegen de trainingsbank dat die omviel en beschaamd zette ze hem weer overeind. De enige andere persoon op de club, een Hongaar die zich afzijdig hield, wendde zijn

blik af en deed of hij druk in de weer was met het trekken aan zijn gewichthefriem. Misschien moest ze zichzelf trakteren op een stuk vlees of vingerdikke frieten bij Dante aan de overkant van de straat. Op dat moment deelde een nijdig doordringend hondengeblaf afkomstig van haar diensttelefoon haar mee dat er deze zaterdag vermoedelijk helemaal geen lunch in zat.

4.

SSH, VERDIEPING -2, POLITIEBUREAU STOCKHOLM

‘Het is het tweede lichaam dit jaar.’ Commissaris Lennart Fleming wreef met zijn handpalmen in zijn ogen en zette zijn leesbril op. Het afgelopen jaar was hij meer op een sint-bernard dan op een dobermann gaan lijken, constateerde Rebecka. Zijn onderkinnen stapelden zich op, zijn blik was waterig en zijn grijzende warrige bos haar lag plat en futloos op zijn hoofd.

‘Het tweede? Ze hebben toch wel meer lijken in Värmland dan die twee?’

‘Born.’ Fleming zuchtte. ‘Het is het tweede lichaam van dit... soort.’

Rebecka’s wenkbrauwen schoten omhoog. ‘Tweede?’

Het slachtoffer was niet alleen verminkt, of gemarteld, terwijl hij of zij nog leefde. Het lichaam was ook zo erg verbrand dat het zeer twijfelachtig was of het forensisch lab het ooit zou kunnen identificeren.

Meer nog dan de verminking was het de verbranding die Rebecka een onbehaaglijk gevoel in de maagstreek had bezorgd. De dader had geen genoegen genomen met het begraven van het lijk maar had zijn macht willen demonstreren, of een waarschuwing willen geven – of allebei. Uit de handelwijze sprak arrogantie en tegelijk was de moord wreed, doortrapt. En nu bleken er twee slachtoffers te zijn?

‘We gaan ons er niet openlijk mee bemoeien.’ De stem van Fleming bracht haar terug naar het krappe kantoor dat de naaf vormde van de elite-eenheid van de zogenoemde Sektionen för Särskilda Hot (SSH), de Dienst bijzondere dreiging. ‘Feit is dat we

er officieel helemaal niet bij betrokken worden. En toch wil ik dat je daarnaartoe gaat en helpt bij het onderzoek, terwijl je tegelijkertijd wat rondneust achter de schermen.’

‘Een beetje backen. Hoe kan het dat er niets is uitgelekt?’

‘Lichaam nummer twee is maandagmiddag laat gevonden. Het eerste een paar weken geleden. Het is stilgehouden natuurlijk. Volkomen terecht. Zulke zaken moeten niet naar buiten komen en paniek veroorzaken.’

‘Maar waarom ik?’

‘Geen valse bescheidenheid graag. Je bent nu een van ons. Jij hebt je roots in Värmland en dus een streepje voor daarbeneden – of is het daarboven? Ach, wat maakt het ook uit. Tot nu toe heeft de politie de journalisten weg weten te houden, maar het is slechts een kwestie van tijd voordat ze een stommititeit uithalen. Maar in de eerste plaats heb je ervaring met internationale zaken.’

‘Sinds wanneer heb je een paspoort nodig om naar Karlstad te reizen?’ Rebecka had te veel interesse in het onderzoek om Fleming te corrigeren; niet zij, maar haar moeder had haar roots in Värmland, zij had ze al op haar achttiende met wortel en tak afgesneden.

‘Erg grappig. Een bron binnen de plaatselijke politie heeft een theorie over mogelijke internationale verbanden.’

‘Dus de politie weet dat de slachtoffers buitenlandse staatsburgers zijn?’

‘Op dit moment weten ze nog helemaal niets. Ik geloof zelfs dat de technische recherche niet eens het geslacht van het slachtoffer heeft kunnen vaststellen. Het kan net zo goed een plaatselijke familievetete zijn. Maar de verdenkingen wijzen in die richting. En het is jouw taak om dat verder uit te zoeken.’

De elite-eenheid SSH viel onder de voormalige landelijke recherche – tegenwoordig NOA – en hield zich bezig met de zware georganiseerde misdaad, terrorisme en wat in de statuten stond beschreven als *onconventionele bedreiging van staatsveiligheid*, wat in de praktijk alles van islamisten tot gewelddadige dierenrechtenactivisten

betekende. Er konden maar twee redenen zijn waarom Lennart Fleming nu met een paar verbrande en onbekende lichamen in zijn maag zat.

Of van hogerhand was besloten dat deze zaak buiten de competentie van de plaatselijke politie lag. Tegelijkertijd wilden ze voorkomen dat het onderzoek de aandacht van de media trok en potverdrie, ze zagen zich genoodzaakt de zaak over te dragen aan de diva's van de landelijke recherche.

Of – en met een zekere schaamte gaf Rebecka toe dat de mogelijkheid haar prikkelde, dat die het kleine hongerige monstertje in haar hart voedde – het kon zijn dat ze het vermoeden hadden dat een seriemoordenaar deze uithoek van Zweden, Värmland, tot zijn jachtterrein had uitgeroepen.

Fleming frunnikte ongeduldig aan zijn e-sigaret. Rebecka wierp hem een begripvolle blik toe. Beiden waren hun carrière begonnen in het tijdperk van de lawaaierige rookruimtes. Nu waren zelfs de elektronische gifstokjes verboden in de Zweedse overheids gangen. De geur van slap, opgewarmd eten uit de magnetron had de tabaksrook vervangen.

‘Nou? Dit is een order, geen uitnodiging. Op de derde zien ze dit graag zo snel mogelijk opgelost.’

‘Natuurlijk.’ Rebecka hees zich uit de kleine leren fauteuil. ‘Ik vertrek morgenochtend. Verblijf in het stadshotel. Laat me eerst hier nog wat vooronderzoek doen.’

Lennart Fleming knikte en reikte haar toen pas een stapel detailfoto's van de vindplaatsen aan. In een oogopslag begreep ze waarom ze van hogerhand de bloedhonden van de pers weg wilden houden.